

Organizacja Praktyki Lekarza Rodzinnego

lek. Maria Zabrzyńska

Katedra Medycyny Rodzinnej

**UNIwersytet
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU**

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Lekarz POZ wg ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej

- 1) posiada tytuł **specjalisty** w dziedzinie **medycyny rodzinnej**
- 2) odbywa **szkolenie specjalizacyjne** w dziedzinie **medycyny rodzinnej**
- 3) posiada specjalizację **II stopnia** w dziedzinie **medycyny ogólnej**
- 4) posiada specjalizację I lub II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie **pediatrii**, pod warunkiem ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej przed dniem 31 grudnia 2024 r. -> **deklaracje do 18 r.ż.**
- 5) posiadający specjalizację I lub II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie **chorób wewnętrznych** – udzielający świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej przed dniem 31 grudnia 2024 r., pod warunkiem ukończenia kursu-> **deklaracje od 18 r.ż.**
- 6) posiada specjalizację **I stopnia** w dziedzinie **medycyny ogólnej** - udzielający świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej przed dniem 31 grudnia 2024 r., pod warunkiem ukończenia kursu

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Członkowie zespołu zapewniający koordynację opieki zdrowotnej

Koordynację zapewnia:

- **lekarz** podstawowej opieki zdrowotnej
- we współpracy z **pielęgniarką** podstawowej opieki zdrowotnej
- i **położną** podstawowej opieki zdrowotnej.

UNIwersytet
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Pryncypia Medycyny Rodzinnej

1. Opieka w kontekście rodziny

-oznacza to, że lekarz rodzinny postrzega swojego pacjenta jak jednostkę podlegającą wpływom biologicznym, psychologicznym i socjalnym rodziny z której się wywodzi i w której żyje.

2. Opieka w kontekście warunków środowiskowych

oznacza to, że lekarz rodzinny postrzega problemy pacjenta w kontekście jego warunków życia i pracy w środowisku lokalnym

3. Dominacja prewencji

oznacza to, że lekarz ukierunkowuje swoje myślenie i działanie lekarskie nie tylko na chorych, ale także, a może i przede wszystkim na zdrowych członkach populacji powierzonej jego opiece, dla ustrzeżenia ich przed chorobą

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Pryncypia Medycyny Rodzinnej

4. Koordynacja opieki

oznacza to, że wszędzie tam, gdzie problemy pacjenta przekraczają poziom kompetencji lekarza rodzinnego, przejmuje on na siebie rolę koordynatora opieki świadczonej przez specjalistów lub innych pracowników systemu ochrony zdrowia. Lekarz rodzinny kieruje na badania i konsultacje.

5. Ciągłość opieki

oznacza to, że lekarz rodzinny nie ogranicza się do leczenia pojedynczych epizodów chorób, lecz opiekuje się pacjentem, który w różnym okresie sprawowania tej opieki podlega zachorowaniom

6. Wszechstronność opieki

oznacza to, że lekarz rodzinny zajmuje się pacjentem, niezależnie od jego płci, wieku i rodzaju choroby. Co więcej problem każdego pacjenta analizuje nie tylko w kontekście biologicznym, ale także psychologicznym i socjo-ekonomicznym.

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Świadczenia POZ

Udzielane są w dni powszednie od poniedziałku do piątku w godzinach **od 8.00 do 18.00**, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

A co po 18:00?

Świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w POZ w dni powszednie w godzinach od 18.00 do 8.00 rano dnia następnego, oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy. □
POZ jest zobowiązany do informowania pacjentów o zasadach i organizacji nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Świadczenia POZ - lekarz

- Profilaktyka chorób, w tym badania i porady w ramach profilaktyki wieku rozwojowego oraz szczepienia ochronne;
- Udzielanie porad w leczeniu schorzeń, w tym zapewnienie diagnostyki laboratoryjnej oraz obrazowej i nieobrazowej
- (EKG, RTG, USG) zgodnie z obowiązującym wykazem;
- Wykonywanie zabiegów w gabinecie zabiegowym i w domu pacjenta;
- Orzekanie o stanie zdrowia i wystawianie zaświadczeń dotyczących stanu zdrowia pacjenta;
- Inne świadczenia wynikające z potrzeb populacji objętej opieką, w tym:
 - ❖ kierowanie do poradni specjalistycznych i na leczenie szpitalne,
 - ❖ kierowanie na rehabilitację i leczenie uzdrowiskowe,
 - ❖ kwalifikowanie do świadczeń transportu sanitarnego w POZ
 - ❖ wystawianie zleceń przewozów,
 - ❖ wystawianie zleceń na realizację świadczeń pozostających w zakresie zadań pielęgniarki POZ.

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Świadczenia POZ - pielęgniarka

- Świadczenia profilaktyczne u dzieci w wieku 0-6 r.ż., w tym: wizyty patronażowe w 3-4.(trzecim-czwartym) miesiącu życia i - o ile w czasie tej wizyty zostały stwierdzone
- zaburzenia stanu zdrowia dziecka - także w 9. (dziewiątym) miesiącu życia dziecka, testy przesiewowe w 12. (dwunastym) miesiącu życia dziecka oraz w wieku 2, 4 i 5 lat;
- świadczenia profilaktyki gruźlicy;
- świadczenia lecznicze, w tym: wykonywanie iniekcji i zabiegów na podstawie zleceń lekarzy w gabinecie pielęgniarki POZ i w domu pacjenta;
- świadczenia diagnostyczne, w tym: pobieranie materiałów do badań diagnostycznych na podstawie zlecenia lekarza POZ, w sytuacji gdy pobranie z przyczyn medycznych powinno być zrealizowane w domu pacjenta;
- świadczenia pielęgnacyjne i rehabilitacyjne, w szczególności dla osób, u których występuje ograniczenie sprawności psychofizycznej w wyniku choroby.

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Świadczenia POZ - położna

- Edukacja w zakresie planowania rodziny;
- Opieka w okresie ciąży, porodu i połoгу, w tym edukację przedporodową realizowaną u kobiet w ciąży (w tym w ciąży wysokiego ryzyka), począwszy od 21. (dwudziestego pierwszego) tygodnia ciąży do terminu rozwiązania;
- Opieka nad kobietą, noworodkiem i niemowlęciem do ukończenia 2. (drugiego) miesiąca życia, realizowaną w ramach wizyt patronażowych;
- Opieka w chorobach ginekologicznych, w tym opiekę pielęgnacyjną nad kobietą po operacji ginekologicznej lub onkologiczno-ginekologicznej obejmującą okres od momentu wypisu ze szpitala do całkowitego zagojenia się rany pooperacyjnej, realizowane na podstawie skierowania lekarza oddziału, który wykonał operację;
- Wykonywanie zgodnie z posiadanymi kompetencjami, iniekcji i zabiegów na podstawie zleceń innych lekarzy, w gabinecie położnej poz i w domu pacjenta;
- Pobieranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego w ramach Programu profilaktyki raka szyjki macicy, o ile umowa świadczeniodawcy z Funduszem obejmuje powyższe świadczenie;
- Opieka nad kobietą w każdym okresie jej życia.

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Świadczenia POZ - transport sanitarny

- Umowa o udzielanie świadczeń transportu sanitarnego w POZ przewiduje realizację następujących przewozów celem podjęcia lub kontynuacji leczenia:
 - z miejsca zamieszkania (pobytu) pacjenta na leczenie realizowane w trybie stacjonarnym lub w trybie dziennym;
 - z miejsca zamieszkania (pobytu) na pierwszorazowe świadczenie z rodzaju ambulatoryjnej opieki specjalistycznej albo leczenia stomatologicznego i z powrotem;
 - z miejsca zamieszkania (pobytu), w celu wykonania zabiegów i procedur medycznych wynikających z procesu leczenia realizowanego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej do którego zadeklarowany jest świadczeniobiorca, i z powrotem;
 - z miejsca zamieszkania (pobytu) do zakładu długoterminowej opieki zdrowotnej.
- Lekarzem kwalifikującym pacjenta do realizacji przewozu oraz wydającym skierowanie na przewóz jest lekarz POZ, który wskazuje pacjentowi jednocześnie realizatora przewozu.
- W ramach umowy o udzielanie transportu sanitarnego w POZ realizowane są także przewozy określane jako Transport sanitarny "daleki" w POZ

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Koszyk lekarza POZ - badania laboratoryjne

- morfologia krwi obwodowej z płytkami krwi lub z wzorem odsetkowym i płytkami krwi retikulocyty,
- OB,
- sód,
- potas,
- wapń zjonizowany,
- żelazo,
- TIBC,
- stężenie transferyny,
- HbA1c,
- mocznik,
- kreatynina,
- glukoza,
- OGTT,
- białko całkowite,
- proteinogram,
- albumina,
- CRP,
- kwas moczowy,
- lipidogram,
- bilirubina całkowita,
- ALP,
- AST, ALT, GGTP,
- CK,
- ACP,
- RF,
- ASO,
- TSH, FT3, FT4,
- antygen HBs-AgHBs,
- VDRL,
- PSA,
- INR, APTT,
- fibrynogen,
- posiew moczu z antybiogramem,
- posiew wymazu z gardła z antybiogramem,
- posiew kału w kierunku pałeczek Salmonella i Shigella,
- badanie moczu,
- badanie kału w tym: badanie ogólne, pasożyty, krew utajona

UNIwersytet
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Koszyk lekarza POZ - budżet powierzony diagnostyczny

- ferrytyna
 - witamina B12
 - kwas foliowy
 - anty CCP
 - CRP szybki test ilościowy (populacja do ukończenia 6. roku życia)
 - przeciwciała anty-HCV
 - Immunoglobuliny E całkowite (IgE)
 - Immunoglobuliny E swoiste (IgE):
 - wziewne: leszczyna, olcha, brzoza, trawy, żyto, bylica, roztocza kurzu domowego, pies, kot, alternaria
 - pokarmowe: mleko, jaja, pszenica, soja, orzechy ziemne, orzechy laskowe, ryby, owoce morza - skorupiaki, marchew, jabłko
 - antygen H. pylori w kale - test kasetkowy
 - antygen H. pylori w kale - test laboratoryjny
 - strep-test
- + **dodatkowo poza budżetem powierzonym dg.- test antygenowy w kierunku sars-cov-2/grypy a+b/rsv**

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Koszyk lekarza POZ

USG:

- tarczycy i przytarczyc
- ślinianek
- brzucha i przestrzeni zaotrzewnowej w tym USG nerek, moczowodów, pęcherza moczowego
- obwodowych węzłów chłonnych

Zdjęcia radiologiczne:

- zdjęcie klatki piersiowej w projekcji AP i bocznej
- -zdjęcia kostne: w przypadku kręgosłupa, kończyn i miednicy – w projekcji AP i bocznej; zdjęcie czaszki; zdjęcie zatok; zdjęcie przeglądowe jamy brzusznej.

Badanie skierowane przez POZ, do wykonania w dowolnej placówce realizującej skierowania w ramach NFZ:

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

- gastroskopia
- kolonoskopia
- tomografia komputerowa płuc

„Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej może wystawiać skierowanie na badanie tomografii komputerowej płuc po stwierdzeniu nieprawidłowości w badaniu radiologicznym klatki piersiowej przy wskazaniach do pogłębienia diagnostyki.”

Programy profilaktyczne

- **Obowiązkowe:** profilaktyka gruźlicy, CHUK
- **Nieobowiązkowe:** badanie 40+
- **“poza POZ”:** profilaktyka raka szyjki macicy, profilaktyka raka piersi, kolonoskopia

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Opieka Koordynowana

Czym jest opieka koordynowana?

Jest to szerszy wachlarz możliwości diagnostycznych i leczenia najczęstszych chorób przewlekłych już u swojego lekarza rodzinnego. Lekarz POZ będzie mógł zlecić pacjentom badania (w sytuacjach medycznie uzasadnionych), które do tej pory były zarezerwowane dla lekarza specjalisty. Leczenie będzie oparte na indywidualnym planie leczenia (IPOM) i ma uwzględniać nie tylko wykonywanie badań, ale także konsultacje między lekarzem POZ a lekarzem specjalistą i dodatkowe konsultacje np. z dietetykiem.

Czego dotyczy opieka koordynowana?

Koordynacja opieki nad pacjentem dotyczy schorzeń z zakresu:

- kardiologii,
- diabetologii,
- chorób płuc,
- endokrynologii,
- nefrologii.

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Opieka Koordynowana

Jakie badania dodatkowe możemy zlecić?

- BNP (NT-pro-BNP)
- albuminuria (stężenie albumin w moczu)
- UACR (wskaźnik albumina/kreatynina w moczu)
- antyTPO (przeciwciała przeciw peroksydazie tarczycowej)
- antyTSHR (przeciwciała przeciw receptorom TSH)
- antyTG (przeciwciała przeciw tyreoglobulinie)
- EKG wysiłkowe (próba wysiłkowa EKG)
- Holter EKG 24 godz. (24-godzinna rejestracja EKG)
- Holter EKG 48 godz. (48-godzinna rejestracja EKG)
- Holter EKG 72 godz. (72-godzinna rejestracja EKG)
- Holter RR (24-godzinna rejestracja ciśnienia tętniczego)
- USG Doppler tętnic szyjnych
- USG Doppler naczyń kończyn dolnych
- ECHO serca przezklatkowe
- spirometria
- spirometria z próbą rozkurczową
- biopsja aspiracyjna cienkoigłowa tarczycy celowana do 2 procedur (u dorosłych)
- biopsja aspiracyjna cienkoigłowa tarczycy celowana (u dorosłych) co najmniej 3 procedur
- tomografia komputerowa tętnic wieńcowych - przy wskazaniu do diagnostyki choroby niedokrwiennej serca

**UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU**

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Opieka Koordynowana – rola i zadania koordynatora

- monitorowanie obiegu dokumentacji medycznej świadczeniobiorcy, w tym nadzór nad jej kompletnością,
- nawiązywanie i utrzymywanie kontaktu ze świadczeniobiorcą oraz ustalanie terminów realizacji poszczególnych etapów opieki zdrowotnej,
- zapewnienie komunikacji pomiędzy personelem administracyjnym a personelem medycznym
- analizowanie i udział w doborze populacji świadczeniobiorców objętych opieką do odpowiednich interwencji zdrowotnych,
- monitorowanie realizacji IPOM
- promowanie profilaktyki
- ustalanie terminów realizacji badań profilaktycznych
- udzielanie informacji związanych z procesem koordynacji i funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej,

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Opieka Koordynowana – rola pielęgniarki

Zadanie pielęgniarki w zakresie edukacji chorego:

- identyfikacja czynników ryzyk: status zachowań żywieniowych, aktywności fizycznej, uzależnień, stan psychiczny, przestrzeganie zaleceń
- rozpoznanie deficytów wiedzy

6 porad pielęgniarskich=edukacyjnych na rok

UNIwersytet
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Opieka Koordynowana – rola dietetyka

Zadanie dietetyka:

- wywiad żywieniowy
- sprawdzenie masy ciała, ilości tkanki tłuszczowej, tkanki mięśniowej
- obliczenie zapotrzebowania energetycznego oraz na poszczególne makroskładniki
- wspólne opracowanie planu raz formy interwencji żywieniowej
- elementy edukacji żywieniowej
- analiza realizacji zaleceń na kolejnych wizytach
- **3 porady dietetyka na rok**

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Lekarski
Collegium Medicum w Bydgoszczy